

Standaardformulier publicatieplicht ANBI Algemeen

1 Algemene gegevens instelling

Naam
 Nummer Kamer van Koophandel (*)

Contactgegevens. Vul minimaal 1 van de velden Adres, Telefoonnummer of E-mailadres in.

Adres
 Telefoonnummer
 E-mailadres
 Website (*)
 RSIN (**)

Actief in sector (*)

In welke landen is uw instelling actief? (*)

Aantal medewerkers (*) Betaalde personeelsleden in gemiddeld aantal fte gedurende het boekjaar.

Aantal vrijwilligers (*) Vrijwilligers die zich regelmatig (meer dan 3 keer per jaar) inzetten voor uw instelling.

Statutair bestuur van de instelling

Naam bestuurslid	Functie bestuurslid
<input type="text" value="Evert Verhulp"/>	<input type="text" value="Voorzitter"/>
<input type="text" value="Karin Keeman"/>	<input type="text" value="Secretaris"/>
<input type="text" value="Frans Pigeaud"/>	<input type="text" value="Penningmeester"/>
<input type="text" value="Bob Custers"/>	<input type="text" value="Algemeen bestuurslid"/>
<input type="text" value="Trude Schermer"/>	<input type="text" value="Algemeen bestuurslid"/>

Overige informatie bestuur (*)

Doelgroepen (*) (meerdere opties mogelijk)

☒ Algemeen publiek	☒ Kinderen	☐ Slachtoffers van geweld
☐ Alleenstaande ouders	☐ Lhbtq+	☐ Slachtoffers van natuurrampen
☐ Analfabeten	☐ Mensen met een beperking	☐ Slachtoffers van oorlog
☐ Chronisch zieken	☐ Milieu	☐ Slachtoffers van seksueel misbruik
☐ Dak- en thuislozen	☐ Minderheden	☐ Studenten
☐ Dieren	☐ Minima	☐ Verslaafden
☐ Gedetineerden	☐ Natuurgebieden	☐ Vluchtelingen
☒ Gelovigen	☐ Oceanen en zeeën	☐ Vrouwen en meisjes
☒ Gemeenschappen	☒ Ouderen	☐ Werklozen
☒ Jongeren	☐ Patiënten	☐ Wildlife
		☐ Overig

(*) Optioneel veld, niet verplicht (**) Verplicht veld, ook voor buiten Nederland gevestigde instellingen

1

Algemeen (vervolg)**Doelstelling**

Statutaire doelstelling van de instelling.
Wat wil de instelling bereiken?

Stichting Grote Kerk Naarden stelt zich ten doel de instandhouding van monumenten beschermd op grond van de Monumentenwet 1988, daaronder mede begrepen de instandhouding van de Grote Kerk te Naarden. De stichting beoogt niet het maken van winst.

Hoofdpijnen beleidsplan

Geef hier antwoord op onderstaande vragen of vul na de laatste vraag over het beleidsplan de url in naar het beleidsplan.
In dit beleidsplan moet minimaal antwoord gegeven worden op de in dit formulier gestelde vragen over het beleidsplan.

Welke werkzaamheden verricht de instelling?
Wanneer worden welke werkzaamheden uitgevoerd? En hoe dragen die bij aan het realiseren van de doelstelling?

Stichting Grote Kerk Naarden exploiteert het gebouw om de instandhouding van Grote Kerk Naarden te financieren en het monument op die manier te borgen voor de toekomst. Hierbij is het uitgangspunt dat er activiteiten en programmering worden gerealiseerd die bijdrage aan de positionering van de organisatie. De nettoinkomsten uit verhuur en eigen programmering van activiteiten komen ten goede aan de instandhouding en duurzame ontwikkeling van het monument.

Hoe krijgt de instelling inkomsten?

Verhuur (particulier, zakelijk), werving donateurs, fondsenwerving, kaartverkoop, evenementen, toerisme

1

Algemeen (vervolg)

Op welke manier en aan welke doelen worden de verkregen inkomsten besteed? Als uw instelling vermogen aanhoudt, vul dan in waar en op welke manier dit vermogen wordt aangehouden (bijvoorbeeld spaarrekening, beleggingen etc).

Stichting Grote Kerk Naarden heeft de culturele ANBI-status. De stichting heeft geen winstoogmerk. Inkomsten worden aangewend voor exploitatie en reserveringen groot onderhoud

Url van het beleidsplan
Vul de link in waar het beleidsplan te vinden is.

Open

Beloningsbeleid

Beloningsbeleid voor het statutaire bestuur, voor de leden van het beleidsbepalend orgaan en voor het personeel (bijvoorbeeld CAO of salarisregeling).

Niet van toepassing.

Activiteitenverslag

Noem de activiteiten die zijn uitgevoerd. Of vul bij de volgende vraag de url in naar het activiteitenverslag, of de url naar het jaarrekening als daarin de activiteiten van het betreffende boekjaar duidelijk zijn beschreven.

Zie Jaarverslag 2022.

Url van het activiteitenverslag. Vul de link in waar het activiteitenverslag te vinden is.

Open

3 Staat van baten en lasten

Baten	2022	2021 (*)
Subsidies van overheden	€	€
Subsidies van andere instellingen zonder winststreven	€	€
Overige subsidies	€	€
Baten van subsidies	€ 0	€ 0
Baten sponsorbijdragen	€	€
Giften en donaties van particulieren	€ 15.190	€ 750
Nalatenschappen	€	€
Bijdragen van loterijinstellingen	€	€
Overige giften	€	€
Giften	€ 15.190	€ 750
Baten als tegenprestatie voor levering van producten en/of diensten (omzet)	€	€
Financiële baten	€ -864	€
Overige baten	€ 443.156	€ 236.824
Som van alle baten	€ 457.482	€ 237.574
Lasten		
Inkoopwaarde van geleverde producten (kostprijs)	€	€
Verstrekke subsidies & giften	€	€
Aankopen en verwervingen	€	€
Communicatiekosten	€	€
Personeelskosten	€ 209.847	€ 238.052
Huisvestingskosten	€ 207.979	€ 59.099
Afschrijvingen	€ 5.662	€ 12.814
Financiële lasten	€ 579	€ 2.321
Overige lasten	€ 47.696	€ 9.257
Som van de lasten	€ 471.763	€ 321.543
Saldo van baten en lasten	€ -14.281	€ -83.969

Toelichting

Geef hier een toelichting bij de staat van baten en lasten of vul de url naar de jaarrekening in als hier een toelichting in is opgenomen.

Zie Jaarverslag 2022.

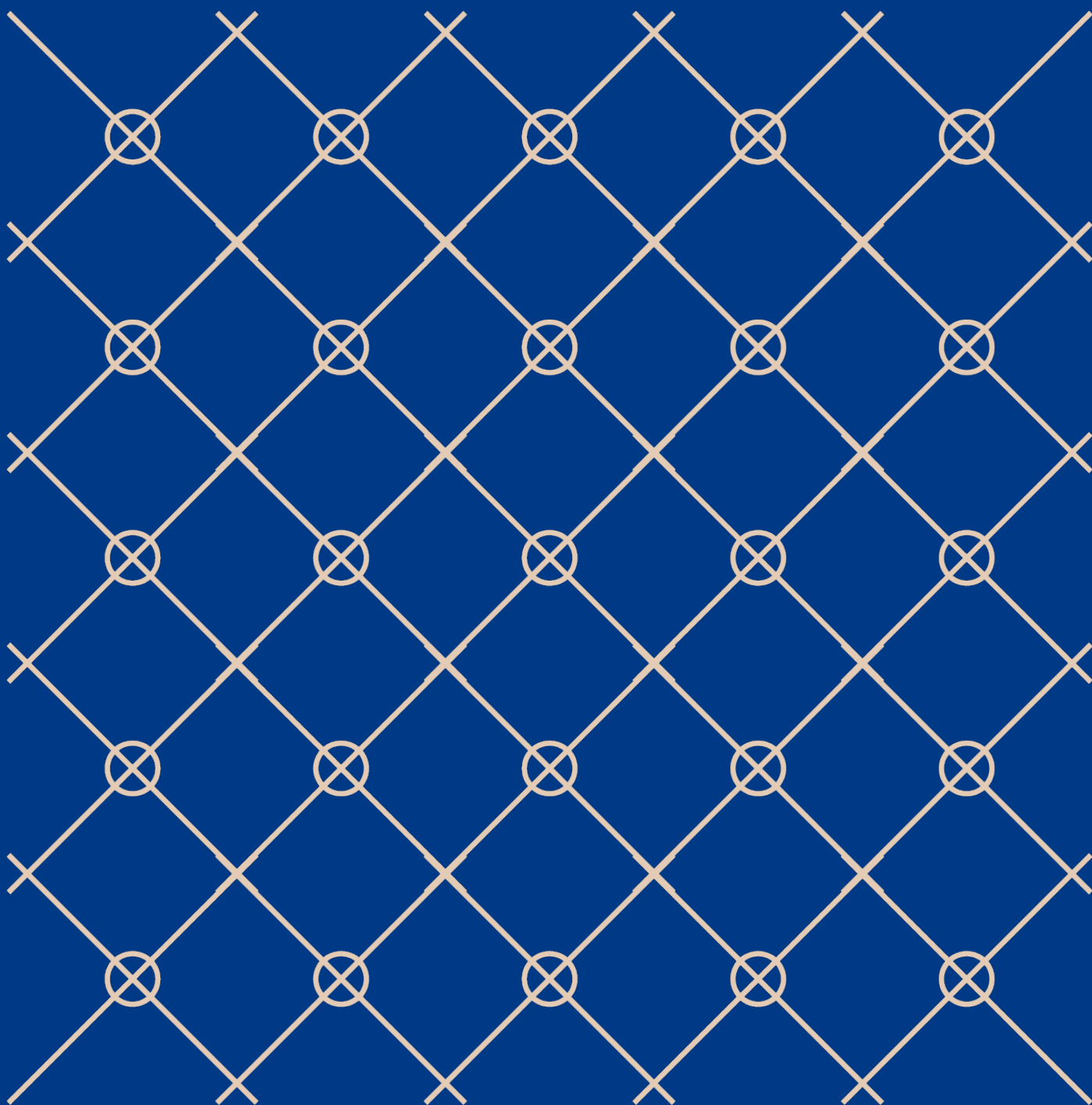
Url van de jaarrekening
Vul de link in naar de jaarrekening als u deze ook hebt gepubliceerd.

[Open](#)

Jaarverslag 2022

Stichting Grote Kerk Naarden

1 juni 2023

Financieel verslag 2022

Stichting Grote Kerk Naarden

1 juni 2023

Vooraf

In 2022 kwam de wereld weer in beweging na twee onzekere coronajaren. In Grote Kerk Naarden vond vanaf maart een flinke inhaalslag aan activiteiten plaats, waarmee het exploitatieresultaat beter dan verwacht is. Dit is een grote prestatie van het gehele team van Stichting Grote Kerk Naarden.

Daarnaast werd er - voor en achter de schermen - gebouwd aan de herpositionering die vorm heeft gekregen in het Ondernemingsplan 2023-2026. Hierin is het opereren als een vanuit waarden gedreven organisatie uitgangspunt. Dit gegeven kreeg onder andere vorm in een prachtige crowdfunding-campagne ten behoeve van de restauratie van het gewelf. Er werd gestart met de conceptontwikkeling voor de toekomstige Erfgoedbeleving, waarmee we Grote Kerk Naarden als historische plek jaarrond wil openen voor bezoekers. Ook de bestaande exploitatie ging door, en tienduizenden bezoekers vonden hun weg naar concerten en maatschappelijke evenementen. Daarnaast was Grote Kerk Naarden een plek waar afscheid werd genomen van dierbaren. De verbindingen tussen publiek en gebouw koesteren we. We zijn onze meerjarige samenwerkingspartners – waaronder Interevent, MAD Events en De Nederlandse Bachvereniging – dankbaar dat zij samen met ons zorg dragen voor een middeleeuws topmonument dat middenin de samenleving staat. Dat geldt evenzeer voor onze sponsors – Notariskantoor Goossens, Alma Uitvaartzorg en de Gooische Vesting Rally – en onze subsidiënt Gemeente Gooise Meren. Ook de fondsen die bijdragen aan de voorgenomen restauratie van het gewelf en aan de ontwikkeling van de erfgoedbeleving zijn wij zeer erkentelijk. In 2022 waren dat Stichting Dioraphte, Van Zadelhoff Fonds, Stichting Tabernaleporis, Provincie Noord-Holland en het Prins Bernhard Cultuurfonds.

Stichting Grote Kerk Naarden heeft daarnaast een goede samenwerking met de Protestantse Gemeente te Naarden. Geheel in overeenstemming met haar oorspronkelijke bestemming staat het kerkgebouw ter beschikking van de Protestantse Gemeente te Naarden voor de zondagse eredienst. Stichting Grote Kerk Naarden ontvangt hiervoor jaarlijks een bedrag aan huur. In verband met de agenda en belangrijke evenementen in het kerkgebouw is de Protestantse Gemeente bereid enkele zondagen de kerkdiensten elders te houden. Daarvoor zijn wij de Kerkenraad en Kerkrentmeesters zeer erkentelijk.

Bestuursverslag

1. Inleiding

Stichting Grote Kerk Naarden heeft als taak om het monumentale kerkgebouw in stand te houden en te ontwikkelen voor cultureel en maatschappelijk bezoek en gebruik, en voor de eredienst van de Protestantse Gemeente Naarden.

Het eeuwenoude gebouw draagt vele betekenislagen in zich. Dat het er nog altijd in zo'n goede conditie staat is te danken aan overheden, groepen en individuen die er zorg voor gedragen hebben, ieder vanuit de toen heersende opvattingen en tijdgeest. De kerk is een materieel en immaterieel tijdsdocument. Een erfgoed ontwikkelen voor de samenleving, vraagt om beleid dat zich rekenschap geeft van de gelaagde geschiedenis. Het is zaak om verbinding te maken tussen dat wat is geweest, gevoeld en beleefd in het gebouw en dat wat we er nu aan toevoegen. We willen de 'historische sensatie' tastbaarder maken voor bezoekers, in alle vormen van exploitatie van het gebouw. Ons beleid voor 2023-2026 richt zich dan ook op de ontwikkeling naar een organisatie die vanuit waarden gedreven wordt. 2022 was hierbij een voorbereidend jaar waarin we hebben gewerkt aan de voorwaarden voor deze transitie.

Het Ondernemingsplan 2023-2026 werd in 2022 vastgesteld. In het plan staat de ontwikkeling van Grote Kerk Naarden als muziekpodium, erfgoedbeleving en hart van de samenleving centraal, waarbij een evenwicht tussen deze drie pijlers wordt nagestreefd om de beoogde inhoudelijke ontwikkeling mogelijk te maken en de benodigde diversiteit in inkomstenstromen te realiseren.

Grote Kerk Naarden beschilderd tongewelf.

2. Exploitatie

De exploitatie bestond in 2022 uit inkomsten uit eigen programmering, concerten en zakelijke en particuliere verhuur.

In januari en februari hadden we nog te maken met restricties rondom corona; in maart werden de laatste coronamaatregelen opgeheven. Toch duurde het even voordat de gang naar ons gebouw weer gevonden werd. Met name bij de concerten waren er veel last minute-kaartkopers.

Een aantal van onze vaste muziekgezelschappen vierde een jubileum; zo had de Nederlandse Händelvereniging haar 75-jarig bestaan, werd Deo Juvante 70 jaar en beleefde Ciconia Consort het 10-jarig jubileum.

100 jaar Matthäus-Passion

Bijzondere aandacht ging uit naar het 100-jarig jubileum van de Matthäus-Passion door de Nederlandse Bachvereniging in Grote Kerk Naarden. Deze traditie werd in 2021 bijgeschreven op de Nationale Inventaris Immaterieel Erfgoed op initiatief van beide organisaties. Er werd ter gelegenheid van het jubileum onder meer een digitale tijdlijn van de Matthäus gepubliceerd en rondom de kerk waren informatieborden over de geschiedenis van het concert geplaatst. Wij koesteren de bijzondere samenwerking met De Nederlandse Bachvereniging, die het hele jaar door met verschillende concerten vorm krijgt.

Aantallen

- Beurzen: 2
- Bewonersavonden: 3
- BIJ ANDREAS zakelijke verhuur: 3
- Externe producties/concerten: 26
- Eigen programmering/concerten: 10
- Concertregistraties: 3
- Herdenkingen: 14
- Huwelijken: 5
- Schoolklassen: 3
- Rondleidingen particulier: 4
- Uitreikingen & Presentaties: 6
- Vriendenmiddag: 1
- Yoga, Meditatie en Stiltemomenten: 9

We lichten hieronder een paar activiteiten uit:

- Eigen programmering: Magistrale Momenten
- Orgelconcerten: Orgel Anders

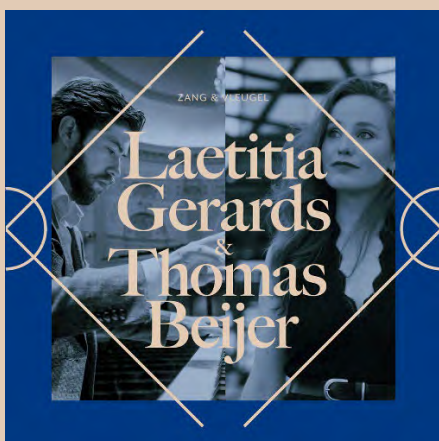
Eigen programmering: Magistrale Momenten

Met Magistrale Momenten geeft Stichting Grote Kerk Naarden invulling aan eigen programmering binnen de functie muziekpodium. In 2022 vond de tweede editie van de serie plaats. De concerten zijn erop gericht om bestaande doelgroepen te verrassen en vooral nieuwe doelgroepen te verbinden aan onze locatie. Het project kwam tot stand in een turbulente periode, middenin de coronacrisis. Door de diverse maatregelen waren wij genoodzaakt het concertprogramma in kleinere en soberdere omvang uit te voeren. Het project is ondanks dit afschalen een succes geworden.

Vanaf 2023 programmeren we de serie vanuit een artistieke visie en ervaringen die we hebben opgedaan uit de eerste twee edities. Hiermee blijft de serie de belangrijkste bouwsteen in de ontwikkeling naar een muziekpodium met een duidelijke eigen signatuur.

Vier voorstellingen uit de serie Magistrale Momenten zullen we hieronder toelichten:

- Zondag 6 februari 2022: Akoestiek als inspiratiebron – part 1

***Voorstelling:** sopraan Laetitia Gerards en pianist Thomas Beijer brachten verschillende klassieke stukken, sommige wat meer écht klassiek en andere wat lichter, die in Grote Kerk Naarden vleugels kregen.*

- Donderdag 10 maart 2022: Het klassieke kerkinstrument als inspiratiebron

Voorstelling: Originele tango-composities voor orgel en tango's van Piazzolla en Stravinsky. Aart Bergwerff liet met nieuwe tango's en bewerkingen van tango's het orgel dansen.

- **Donderdag 12 mei 2022: De ruimte als inspiratiebron**

Voorstelling: Parts in Motion. Het beeldconcept 'Parts' van kunstenaar Talitha Schiffer bestaat uit vijf verschillende delen die precies in elkaar passen. Deze constructie draagt een eindeloze serie mogelijke composities in zich. Ook in Grote Kerk Naarden zetten dansers de delen in beweging en zochten zij steeds weer de ruimte en contrasten op in dit veranderende landschap.

- **Donderdag 9 juni 2022: Akoestiek als inspiratiebron – part 2**

Voorstelling: Ragazze Quartet is één van de meest frisse en toonaangevende stemmen in de klassieke muziek. Met een innovatief en bevlogen optreden dat alle zintuigen raakt, weet Ragazze je te winnen voor de rijke traditie van kamermuziek. Zo maakt dit sprankelende kwartet zowel de doorgewinterde luisteraar als de nieuwkomer enthousiast voor het strijkkwartet-repertoire van vroeger en nu.

Orgelconcerten: Orgel Anders

Het orgel vormt het muzikale hart van het monumentale kerkgebouw. Al eeuwenlang speelt muziek een belangrijke rol in de kerk. Met *Orgel Anders* – onze vertrouwde orgelserie in een nieuw jasje – doet Stichting Grote Kerk Naarden recht aan de orgeltraditie én worden bezoekers uitgenodigd het orgel vanuit verschillende perspectieven te leren kennen. Een fris, gevarieerd programma van vijf orgelconcerten is het resultaat. Ieder concert heeft een originele invalshoek, met bijzondere en bevlogen uitvoeringen van ver en dicht(er) bij huis.

In juli 2022 gingen we van start met meesterpianist Hannes Minnaar op het grootorgel. Een week later ontrafelde huisorganist Wybe Kooijmans de Hoog- en Laatromantiek. In augustus kwam Boudewijn Zwart met een mobiel carillon; een ‘concert voor toeters en bellen’. En tot slot verruilde de Franse organist Emmanuel Hocdé de Saint Éloi-kerk in Parijs eind augustus voor Grote Kerk Naarden.

Aan deze zomerserie is het kerstorgelconcert op Tweede Kerstdag toegevoegd; de herintroductie van deze traditie (sinds 1979) werd door de bezoekers als zeer welkom ervaren en had een prachtige opkomst, met in het publiek zowel jong als oud.

De serie werd ontwikkeld in samenwerking met onze orgelwerkgroep. Henk Smits, sinds lange tijd aan de orgelserie verbonden, is helaas overleden in 2022. Henk was met zijn ondernemende instelling en positieve, creatieve geest een drijvende kracht in de werkgroep. Wij zullen hem enorm missen.

3. Financieel

De instandhouding van het gebouw vraagt jaarlijks om grote uitgaven, die volgens een meerjarenplan verlopen. Daarvoor heeft de Stichting voorzieningen aangelegd, die in het verleden zijn opgebouwd door positieve resultaten uit de exploitatie (verhuur) van het gebouw. Deze eigen fondsen zijn traditioneel bij lange na niet voldoende om de instandhoudingskosten te dragen. Een belangrijk deel van de instandhoudingskosten dient te worden gefinancierd uit subsidies van overheden, fondsen, bedrijfssponsoring en particuliere donaties. Daarnaast zijn er uitgaven noodzakelijk voor de ontwikkeling van de organisatie (investeringen).

Overheidssubsidies

We zijn dankbaar voor de bijdrage die wij van de Gemeente Gooise Meren ontvingen. In 2022 bedroeg de subsidie € 47.814,-

In 2022 ontvingen wij – net als een aantal andere grote kerken - geen SIM-subsidie vanwege overvraag in deze regeling. In 2023 is een nieuwe aanvraag ingediend en vanuit het Grote Kerken Overleg zijn we in gesprek over het subsidiestelsel met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en het ministerie van OCW.

Dankzij de SRR-regeling van de rijksoverheid konden wij in 2018 starten met de renovatie van het leien dak van de gehele kerk. Met de rijkssubsidie van €1.883.000,- (70% van de subsidiabele kosten), een gift van een particuliere stichting, subsidie van de Provincie Noord-Holland van € 479.875,- en een eigen bijdrage is de dekking van dit project gerealiseerd. In 2021 zijn de werkzaamheden aan het project afgerond. De eindverantwoording en -afrekening heeft in 2022 plaatsgevonden.

Noodsteun

Onze exploitatie werd ook in 2022 nog geraakt door de coronacrisis en de daarop volgende energiecrisis. We ontvingen in 2022 NOW en TVL in het eerste kwartaal en – met terugwerkende kracht vanaf november – TEK-subsidie. Ook ontvingen we noodsteun van de Gemeente Gooise Meren. Wij zijn zeer erkentelijk voor deze steun in moeilijke tijden.

Exploitatie-opbrengst

Naast de steun die we ontvingen hebben we in 2022 alles op alles gezet om het verlies over dit boekjaar zoveel mogelijk te beperken. Vanaf het moment dat we weer onbeperkt open mochten, heeft een inhaalslag aan diverse activiteiten plaatsgevonden. Het gehele team heeft de schouders gezet onder het realiseren van dit alles. Het negatieve resultaat over 2022 is beperkt gebleven.

Doorkijk exploitatie 2023

In 2022 is zoals gezegd aan de achterkant gewerkt aan positionering, strategie en randvoorwaarden voor uitvoering. 2023 is het eerste uitvoeringsjaar van het ondernemingsplan. Daarbij hoort een ambitieuze begroting. Halverwege het jaar is

reeds 93% van de begrote omzet gerealiseerd of als boeking in de pijplijn. We zien dat de strategie succesvol is.

Vrienden van Grote Kerk Naarden

De steun van de Vrienden van Grote Kerk Naarden is van grote waarde. Als gevolg van de wens tot professionalisering en meer afstemming tussen Vereniging Vrienden en Stichting Grote Kerk Naarden is in 2021 besloten om de vereniging Vrienden op te nemen binnen de geefkringen van de stichting. De ontbinding van de vereniging heeft formeel in 2022 plaatsgevonden. Het aantal Vrienden is na deze overgang nagenoeg gelijk gebleven.

Vrienden van Grote Kerk Naarden dragen bij aan de instandhouding van het monument en maken bijzondere projecten mede mogelijk. De jaarlijkse donatie van minimaal 30 euro zal komende jaren naar de restauratie van het tongewelf gaan.

Voor wat betreft de Vriendenactiviteiten: De leden van het voormalige bestuur blijven betrokken bij activiteiten gericht op Vrienden van Grote Kerk Naarden. In 2022 hebben zij hier invulling aan gegeven als enthousiaste leden van de rallycommissie. De achtste editie van de Gooische Vesting Rally vond plaats op zaterdag 26 maart 2022 en de opbrengsten waren bestemd voor instandhouding van Grote Kerk Naarden. De start was bij hoofdsponsor Boatex in Naarden. Er werd door meer dan veertig equipes gestreden in de sport- en in de tourklasse. De rally werd gesponsord door Boatex, DNA Cars, Forbion, Moulijn, Rood & Co, Van Spengen, Volvo Buitenweg, MetCarien, Sauter, Mugello.

Op zondagmiddag 12 juni vond de eerste Vriendenmiddag plaats. Een informatief samenzijn met de Vrienden waarbij Stichting Grote Kerk Naarden haar plannen en activiteiten voor het nieuwe seizoen toelichtte.

Sponsor club

De Sponsor Club werd in 2022 gecontinueerd en er werden verschillende publiciteitsuitingen ontwikkeld over de geefkringen. Wij zijn de leden – Goossens notariskantoor, Alma Uitvaartzorg en inmiddels per 1 januari 2023 ook Endo Gooi – zeer dankbaar voor hun betrokkenheid en steun aan onze organisatie.

Begin november is in samenwerking met de Nederlandse Bachvereniging aandacht gegeven aan nalatenschappen en schenkingen.

De werving voor de geefkringen wordt komende jaren voortgezet en uitgebreid. Insteek zal steeds de restauratie van het tongewelf zijn.

Fondsen

Voor eigen programmering en omvangrijke projecten zoals restauraties, worden publieke en private fondsen geworven. In 2022 ontvingen we ten behoeve van de conceptontwikkeling van de toekomstige erfgoedbeleving een bijdrage van de

Provincie Noord-Holland en het Prins Bernhard Cultuurfonds. Dankzij deze bijdragen konden we een concept ontwikkelen in samenwerking met Xpex Experience Experts. Vanaf najaar 2023 wordt de werving voor het vervolg gestart; de ontwerp- en realisatiefase.

2022 stond op het gebied van fondsenwerving daarnaast grotendeels in het teken van werving voor de geplande restauratie van het beschilderde tongewelf van de kerk. De begroting hiervoor bedraagt 2,6 miljoen euro. In 2022 zetten we dit project financieel en organisatorisch in de steigers en startte de werving met een crowdfunding onder publiek van de Stille Week voor Pasen t/m Pinksteren. Er werd € 45.000,- gedoneerd, en dit bedrag werd verdubbeld door het Prins Bernhard Cultuurfonds. Ook verbonden Stichting Dioraphte, Van Zadelhoff Fonds en Stichting Tabernaleporis zich in 2022 aan het project met een financiële bijdrage. De werving wordt heel 2023 gecontinueerd.

Overhead

De kosten van ons kantoor (medewerkers, de exploitatiekosten van het gebouw, ontwikkelkosten en beheer- en administratiekosten) zijn ook zichtbaar in de jaarrekening. De totale personeelskosten (inclusief overige personeelskosten, zijnde inzet van zelfstandigen) stegen ten opzichte van het jaar ervoor als gevolg van verdere professionalisering van de organisatie, meer evenementen en inzet van freelancers. Een deel van deze extra personeelskosten kwam ten laste van projecten, zoals opgenomen in de projectbegrotingen. Daarnaast was er een grote stijging in energiekosten die behoorlijke impact heeft op ons exploitatieresultaat.

Begroting 2023

Bij het opstellen van de begroting voor 2023 zijn we uitgegaan van het Ondernemingsplan 2023-2026 en de bijbehorende meerjarenbegroting. Verwachting en uitgangspunt hierbij is financieel herstel en jaarlijkse toename van inkomsten. De eerste helft van 2023 bevestigt zoals gezegd dat beeld.

4. Instandhouding Kerkgebouw

In 2022 hebben geen grote werkzaamheden plaatsgevonden op het gebied van instandhouding, met uitzondering van vloerherstel als gevolg van verzakking. De instandhoudingssubsidie voor monumenten BRIM 2016-2021 is afgerond. Er is thans geen subsidieregeling van kracht.

Vanaf 2024 werken we binnen de dan ingaande SIM-periode – als de subsidie wordt toegekend – aan herstel van de afzaten en steunberen, stucwerk en schilderwerk, vloerherstel en orgelonderhoud. De nadruk binnen deze periode ligt op de conservering en restauratie van het beschilderd tongewelf.

Op termijn is ook een grootschalige vloerrestauratie/verduurzamingsoperatie van de kerkvloer raadzaam. Dit wordt meegenomen in het meerjaren-onderhoudsplan voor een langere periode dat we komend jaar met de monumentenarchitect nader vorm willen geven.

Restauratie tongewelf

Binnen de SRR-regeling is van september 2020 tot april 2021 een conditie-onderzoek uitgevoerd aan het 16de-eeuwse beschilderde tongewelf door een team van vier restauratoren in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Vochtschade als gevolg van lekkages van het dak en andere beschadigingen hebben reden gegeven voor onderzoek naar de noodzaak van een restauratie. Het is bijzonder dat er eerst een conditie-onderzoek is uitgevoerd. Bij dergelijke kunstwerken moet vaak vanaf de vloer worden ingeschat of restauratie nodig is. Met behulp van in Nederland nieuwe digitale techniek zijn de schilderingen laag voor laag in kaart gebracht. Ook zijn er honderden monsters genomen van de verf en de houten drager. In maart 2021 is op één paneel een proefrestauratie uitgevoerd, het totaal beslaat 22 panelen met een oppervlakte van 770 m². Voor het onderzoek werd een steigervloer gebouwd over de hele lengte van het gewelf. Hieraan werd de publieksbeleving Hemelbestormers gekoppeld.

In 2022 heeft het restauratieteam een omvangrijk rapport opgeleverd met bevindingen en aanbevelingen. Hieruit blijkt dat restauratie van het hele gewelf noodzakelijk is. Wij hebben dit - o.v.b. financiering van de benodigde 2,6 miljoen euro - ingepland vanaf najaar 2024. Wij kunnen de restauratie niet vanuit onze exploitatieopbrengsten bekostigen. Zoals eerder in dit verslag aangegeven is de werving van een mix van publieke en private middelen in volle gang. Samenwerking met universiteiten en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed maakt onderdeel uit van het project.

Restauratoren doen opnames aan het gewelf.

5. Marketing en Communicatie

In 2022 vormde de communicatiecampagne rond de crowdfunding voor het gewelf één van de hoogtepunten. De campagne *Laat haar niet vervagen* werd zowel inhoudelijk als qua vormgeving en timing zorgvuldig uitgedacht en dat maakte dat het concept boven verwachting goed aansloeg bij publiek. Bijkomend voordeel van deze campagne aan het begin van de werving voor de restauratie van het gewelf, is dat er particulier commitment mee gecreëerd is en awareness voor de opgave. Hier kan later in het project, met de publieksactiviteiten, weer goed op teruggepakt worden. Met de campagne is inmiddels ruim € 44.000,- opgehaald.

Campagnebeeld Laat haar niet vervagen. Crowdfunding 2022.

Naast de crowdfunding was Grote Kerk Naarden op tal van andere plekken en manieren zichtbaar in 2022. Een selectie is hieronder te vinden.

Campagne Magistrale Momenten

In de pers

In 2022 heeft Grote Kerk Naarden landelijke en regionale media-aandacht gekregen voor onder andere: Magistrale Momenten, Maand van de bezinning, nieuwe koers en ondernemingsplan, Erfgoedbeleving, 100 jaar Matthäus Passion, Oproep Grote Kerken Overleg (interview op Radio 1 in hoedanigheid voorzitter van dit samenwerkingsverband).

Fysiek en online

Voor de serie Magistrale Momenten is een flyer- en postercampagne in Gooise Meren uitgerold. Zowel fysiek als online werden alle concerten onder de aandacht gebracht. Voor de serie Orgel Anders is een aparte orgelconcertbrochure in handformaat uitgegeven; deze was zeer geliefd onder de orgelbezoekers. Nieuw in 2022 is dat er halfjaarlijks een concertagenda is gepubliceerd. Deze flyer is ook huis-aan-huis in de Vesting verspreid.

Op alle online platforms is het aantal volgers toegenomen in 2022.

Volgers sociale media	2022	2021	2020
Facebookpagina	1812	1710	1295
Instagram	905	757	530
LinkedIn organisatiepagina	184	159	114

Nieuwsbrief

De digitale nieuwsbrief van Stichting Grote Kerk Naarden werd ca. maandelijks verzorgd. De nieuwsbrief heeft inmiddels ruim 1800 abonnees.

6. Organisatie

In het verslagjaar 2022 is de samenstelling van bureau en bestuur niet gewijzigd. Ook in het afgelopen jaar heeft de Stichting bijzonder veel te danken aan de inzet van het

team én van alle vrijwilligers. Bij de freelance coördinatoren heeft wel een wijziging plaatsgevonden. Melanie Rubingh is gestopt en Christine Puijpe en Marjan Neuberg zijn als freelance coördinator begonnen in 2022.

Bestuur

Evert Verhulp, voorzitter
Frans Pigeaud, penningmeester
Karen Keeman, secretaris
Bob Custers, bouwzaken
Trude Schermer, marketing en communicatie

Directie en medewerkers

Ellen Snoep, directeur
Paul de Vos, administrateur
Eveline ter Veer, bureaumanager
Angela Poelhekke, producer
Angeline Sandmann, relatiemanager acquisitie en sponsoring
Olav Westerink, coördinator vrijwilligers
Pien Duynstee, coördinator evenementen
Marjan Neuberg coördinator evenementen
Christine Puijpe, coördinator evenementen

Orgelconcertcommissie

Wybe Kooijmans, organist
Henk Eijlers
Henk Smits †
Jan van Tuin

Rallycommissie

Diederick Bonnerman
Phil Jonckheer
Robbert Belle
Willem van Eeghen

En de ca. 70 vrijwilligers betrokken als publieksbegeleider, winkelmedewerker, rondleider, suppoost en opbouwer.